

Kolokwium nr 10: poniedziałek 13.01.2020, godz. 10:15-11:00, materiał zad. 1-615.

Poziom standardowy (z myślą o ocenie co najwyżej dobrej)

10. Pochodna funkcji. Twierdzenia Rolle'a i Lagrange'a.

Zadania do samodzielnego rozwiązania.

Pomoc w rozwiązaniu tych zadań można uzyskać na ćwiczeniach grupy 5 w czwartki 19.12.2019 i 9.01.2020 — nie będą omawiane na ćwiczeniach grup 1, 2, 4.

Obliczyć pochodną funkcji zmiennej x o podanym wzorze. Podać, w jakim zbiorze istnieje pochodna. Rozstrzygnąć istnienie pochodnych jednostronnych w punktach nieróżniczkowości.

Uwaga: $\{x\}$ oznacza część ułamkową liczby x .

$$551. 3x^{33} - 5x + 1 \quad 552. (\sqrt{x} + 1) \left(\frac{1}{\sqrt{x}} - 1 \right) \quad 553. (1 + \sqrt{x})(1 + x^{1/3})(1 + x^{1/4})$$

$$554. \frac{1 - x^3}{1 + x^3} \quad 555. (x^5 + 1)^{20} \quad 556. \left(\frac{1}{1 + x^2} \right)^{1/3} \quad 557. \frac{1}{\sqrt{1 - x^4 - x^8}} \quad 558. x10^x$$

$$559. \frac{x}{e^x} \quad 560. x^2(x+1)e^x \quad 561. e^{x^2} \quad 562. e^{e^x} \quad 563. 10^{2x-3} \quad 564. 2^{3^x} \quad 565. |x|^3$$

$$566. \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} \right)^{10} \quad 567. x^5(x^6 - 8)^{1/3} \quad 568. e^{2x+3} \left(x^2 - x + \frac{1}{2} \right) \quad 569. \frac{e^{x^2}}{e^x + e^{-x}}$$

$$570. \operatorname{sgn}(x) \quad 571. 0 \text{ dla } x < 0, x^2 \text{ dla } x \geq 0 \quad 572. x \text{ dla } x < 0, x^2 \text{ dla } x \geq 0$$

$$573. e^{-|x|} \quad 574. \{x\} \quad 575. \{x\}^3 \quad 576. e^e \quad 577. \frac{\pi^{10}}{x - e}$$

$$578. e^x \text{ dla } x < 0, 1 + x \text{ dla } x \geq 0 \quad 579. x^7 + e^2 \quad 580. (x + e)^{20} \quad 581. \operatorname{sgn}(x^5 - x^3)$$

$$582. e^x \ln x \quad 583. \frac{\ln x}{e^x} \quad 584. x^{10} \ln x \quad 585. \ln \ln x \quad 586. \ln \frac{1}{1 + x}$$

$$587. \log_{10}(x - 1) \quad 588. \log_2 |\log_3(\log_5 x)| \quad 589. e^{\sqrt{\ln x}} \quad 590. e^{-x^2} \ln x$$

$$591. \text{ Niech } f(x) = \begin{cases} 2x & \text{dla } x \neq 2 \\ x^2 & \text{dla } x = 2 \end{cases}$$

Obliczyć $f'(2)$.

Zadania na ćwiczenia 16,19.12.2019, 7,9.01.2020 (grupy 1, 2, 4).

Zadania należy spróbować rozwiązać przed ćwiczeniami.

592. Niech $f(x) = \sqrt[3]{x^2}$. Korzystając z **definicji** pochodnej obliczyć $f'(8)$.**593.** Niech $f(x) = x^5$. Korzystając z **definicji** pochodnej wyprowadzić wzór na $f'(x)$.**594.** Korzystając z **definicji** pochodnej wyprowadzić wzór na pochodną funkcji f określonej wzorem $f(x) = \frac{1}{x}$.**595.** Korzystając z **definicji** pochodnej wyprowadzić wzór na pochodną funkcji f określonej wzorem $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x}}$.**596.** Korzystając z **definicji** pochodnej wyprowadzić wzór na pochodną funkcji f określonej wzorem $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$.**Uwaga:** W tym i poprzednich zadaniach nie wolno korzystać z reguły de l'Hospitala lub w inny sposób omijać bezpośrednie korzystanie z definicji pochodnej.**597.** Korzystając ze wzorów na pochodną iloczynu i złożenia funkcji oraz ze znajomości pochodnych funkcji potęgowych wyprowadzić wzór na pochodną ilorazu.**598.** Obliczyć pochodną funkcji f określonej wzorem

$$f(x) = \sqrt{\sqrt{1+x^2} - 1}.$$

Podać, w jakim zbiorze istnieje pochodna. Rozstrzygnąć istnienie pochodnych jednostronnych w punktach nieróżniczkowości.

599. Wyznaczyć punkt przecięcia stycznej do wykresu funkcji $f(x) = x^2$ w punkcie $(2, 4)$ z osią OY .**600.** Wyznaczyć punkt przecięcia stycznej do wykresu funkcji $f(x) = e^x$ w punkcie $(0, 1)$ z osią OX .**601.** Wyznaczyć punkt przecięcia prostych stycznych do wykresu funkcji $f(x) = x^3$ w punktach $(-1, -1)$ i $(2, 8)$.**602.** Wyprowadzić wzór na pochodną funkcji

$$f(x) = \frac{7 + \sin^4 x - \sin^2 x}{7 + \cos^4 x - \cos^2 x}.$$

Doprowadzić wzór na pochodną do możliwie najprostszej postaci.

Obliczyć pochodną funkcji zmiennej x o podanym wzorze. Podać, w jakim zbiorze istnieje pochodna.**Wskazówka:** $A^B = e^{B \ln A}$.**603.** x^{x^2} **604.** $x^{\sqrt{x}}$ **605.** $(\ln x)^x$ **606.** x^{x^x} **607.** Wyznaczyć równanie prostej, która jest styczna do obydwu następujących parabol: paraboli o równaniu $y = x^2$ oraz paraboli o równaniu $y = x^2 - 8x$.

608. Rozstrzygnąć, czy funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem $f(x) = \sqrt[3]{x^3 + x^5}$ jest różniczkowalna w zerze.

609. Rozstrzygnąć, czy funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona wzorem $f(x) = \sqrt[4]{x^4 + x^6}$ jest różniczkowalna w zerze.

610. W każdym z zadań **610.1-610.7** podaj w postaci liczby całkowitej lub ułamka nieskracalnego wartości pochodnej funkcji w trzech podanych punktach.

610.1. $f_1(x) = \ln(x^3 + 1)$
 $f'_1(1) = \dots\dots\dots$ $f'_1(2) = \dots\dots\dots$ $f'_1(3) = \dots\dots\dots$

610.2. $f_2(x) = \operatorname{arctg}(x^2)$
 $f'_2(1) = \dots\dots\dots$ $f'_2(2) = \dots\dots\dots$ $f'_2(3) = \dots\dots\dots$

610.3. $f_3(x) = \sqrt{24x + 1}$
 $f'_3(0) = \dots\dots\dots$ $f'_3(1) = \dots\dots\dots$ $f'_3(2) = \dots\dots\dots$

610.4. $f_4(x) = \sqrt[3]{x^3 - x + 8}$
 $f'_4(-1) = \dots\dots\dots$ $f'_4(0) = \dots\dots\dots$ $f'_4(1) = \dots\dots\dots$

610.5. $f_5(x) = \frac{1}{\sqrt{x^4 - x^2 + 9}}$
 $f'_5(-1) = \dots\dots\dots$ $f'_5(0) = \dots\dots\dots$ $f'_5(1) = \dots\dots\dots$

610.6. $f_6(x) = \frac{1}{\sqrt[5]{x^5 - x + 32}}$
 $f'_6(-1) = \dots\dots\dots$ $f'_6(0) = \dots\dots\dots$ $f'_6(1) = \dots\dots\dots$

610.7. $f_7(x) = \sqrt{8x + 1} \cdot \sqrt[3]{7x^2 + 1}$
 $f'_7(0) = \dots\dots\dots$ $f'_7(1) = \dots\dots\dots$ $f'_7(3) = \dots\dots\dots$

611. W każdym z zadań **611.1-611.7** dla podanej funkcji $f_i: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ podaj wartości pochodnych jednostronnych funkcji f_i w zerze.

611.1. $f_1(x) = \sqrt{\sqrt{2x^2 + 1} - 1}$ $f'_1(0^-) = \dots\dots\dots$ $f'_1(0^+) = \dots\dots\dots$

611.2. $f_2(x) = \sqrt{\sqrt{x^2 + 4} - 2}$ $f'_2(0^-) = \dots\dots\dots$ $f'_2(0^+) = \dots\dots\dots$

611.3. $f_3(x) = \sqrt{\sqrt{8x^2 + 81} - 9}$ $f'_3(0^-) = \dots\dots\dots$ $f'_3(0^+) = \dots\dots\dots$

611.4. $f_4(x) = \sqrt{\sqrt[4]{x^2 + 1} - 1}$ $f'_4(0^-) = \dots\dots\dots$ $f'_4(0^+) = \dots\dots\dots$

611.5. $f_5(x) = \sqrt{\sqrt[4]{2x^2 + 1} - 1}$ $f'_5(0^-) = \dots\dots\dots$ $f'_5(0^+) = \dots\dots\dots$

611.6. $f_6(x) = \sqrt{\sqrt[4]{x^2 + 16} - 2}$ $f'_6(0^-) = \dots\dots\dots$ $f'_6(0^+) = \dots\dots\dots$

611.7. $f_7(x) = \sqrt{\sqrt[4]{8x^2 + 81} - 3}$ $f'_7(0^-) = \dots\dots\dots$ $f'_7(0^+) = \dots\dots\dots$

---

612. W każdym z zadań **612.1-612.4** funkcja $g_i: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jest funkcją odwrotną do funkcji $f_i: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określonej podanym wzorem. W każdym z tych zadań podaj w **postaci liczby całkowitej lub ułamka nieskracalnego** wartości pochodnej funkcji g_i w trzech podanych punktach.

612.1. $f_1(x) = x^3 + x$

$$g_1'(0) = \dots\dots\dots \quad g_1'(2) = \dots\dots\dots \quad g_1'(130) = \dots\dots\dots$$

612.2. $f_2(x) = x^7 + x$

$$g_2'(0) = \dots\dots\dots \quad g_2'(2) = \dots\dots\dots \quad g_2'(130) = \dots\dots\dots$$

612.3. $f_3(x) = x^3 + 5x$

$$g_3'(0) = \dots\dots\dots \quad g_3'(6) = \dots\dots\dots \quad g_3'(42) = \dots\dots\dots$$

612.4. $f_4(x) = x^5 + 5x$

$$g_4'(0) = \dots\dots\dots \quad g_4'(6) = \dots\dots\dots \quad g_4'(42) = \dots\dots\dots$$

Zadania na konwersatorium w poniedziałek 7.01.2020 (godz. 8–10, EM).

613. Funkcja $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ jest określona wzorem $f(x) = 1 + x + 2\sqrt{x}$. Funkcja g jest złożeniem 100 egzemplarzy funkcji f : $g(x) = f(f(f(\dots f(f(x))\dots)))$. Obliczyć $g'(100)$.

614. Na potrzeby tego zadania funkcję $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ nazwiemy **treffloróżniczkovalną** w punkcie x_0 , jeżeli istnieje granica

$$f^{\clubsuit}(x_0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0 - h)}{h},$$

którą to granicę nazywać będziemy **trefflopochodną** funkcji f w punkcie x_0 .

a) Dowieść, że jeżeli funkcja f jest różniczkowalna w punkcie x_0 , to jest *treffloróżniczkovalna* w x_0 i wyrazić $f^{\clubsuit}(x_0)$ w zależności od $f'(x_0)$.

b) Podać przykład funkcji $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ *treffloróżniczkovalnej* w zerze, która nie jest różniczkowalna w zerze. Uzasadnić poprawność podanego przykładu.

W następującym zadaniu wykorzystać twierdzenie Lagrange'a oraz własność Darboux funkcji ciągłych (przypomnienie: funkcja różniczkowalna jest ciągła).

615. Funkcje $f_1, f_2, f_3, \dots, f_{12}$ są określone i różniczkowalne na całej prostej rzeczywistej, a ich pochodne są ciągłe. Ponadto

$$f_1(3) = 1, \quad f_1(5) = 2,$$

$$f_2(0) = 3, \quad f_2(4) = -1,$$

$$f_3(-5) = 0, \quad f_3(15) = 10,$$

$$f_4(1) = 2, \quad \forall_x f'_4(x) \neq 1,$$

$$f_5(0) = 0, \quad f_5(2) = 10, \quad \forall_x f'_5(x) \neq 2,$$

$$f_6(0) = 7, \quad \forall_x f'_6(x) > 2,$$

$$f_7(3) = 5, \quad \forall_x f'_7(x) \geq -1,$$

$$f_8(-2) = 0, \quad f_8(0) = 10, \quad f_8(3) = 4,$$

$$f_9(-1) = 0, \quad f_9(1) = 100, \quad f'_9(3) = 40,$$

$$f_{10}(1) = -5, \quad f_{10}(11) = 5, \quad \forall_x 0 < f'_{10}(x) < 2,$$

$$f_{11}(0) = 0, \quad f_{11}(100) = 0, \quad \forall_x -1 < f'_{11}(x) < 2,$$

$$f_{12}(-100) = -100, \quad f_{12}(100) = 100, \quad \forall_x -100 < f'_{12}(x) < 100.$$

A) Dowieść, że dla co najmniej trzech funkcji f_i zachodzi warunek

$$\forall_x f'_i(x) \neq 0$$

B) Dowieść, że dla co najmniej dwóch funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = -1$$

C) Dowieść, że dla co najmniej siedmiu funkcji f_i zachodzi warunek

$$f_i(0) \neq 1$$

D) Dowieść, że dla co najmniej czterech funkcji f_i zachodzi warunek

$$f_i(99) > 0$$

E) Dowieść, że dla co najmniej dwóch funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = 5$$

F) Dowieść, że dla co najmniej jednej funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = 44$$

G) Dowieść, że dla co najmniej trzech funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = \frac{1}{2}$$

H) Dowieść, że dla co najmniej siedmiu funkcji f_i zachodzi warunek

$$f_i(1) \neq 8$$

I) Dowieść, że dla co najmniej czterech funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f_i(c) = 13$$

J) Dowieść, że dla co najmniej jednej funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_{c \neq d} f_i(c) = f_i(d) = 7$$

K) Dowieść, że dla co najmniej dziewięciu funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_{c, d} f_i(c) = f'_i(d)$$